

ĐỀ 1. THAM KHẢO THI TỐT NGHIỆP THPT 2025

I. Đọc hiểu (4,0 điểm). Đọc đoạn trích:

bóng quê
- Hoàng Đăng Khoa -

*chị lành như thể bát nước mưa em hứng đầu mùa
dịu dàng như thể điệu rơi của hoa cau trước ngõ
hồn nhiên như thể sự lớn lên của ngọn rau cọng cỏ
giàu đức hi sinh như thể đất trong vườn
nhân từ như thể chái bếp cây rom
mộng mơ như thể hoa khế rắc tím sân nhà nhỏ*

*em đi xa ký ức giàu có
hương quê nung nức nồi nước xông chị nấu bầy thứ lá cây
và cả dáng quê nghiêng chao sóng nước trời mây
dáng chị gặp người bên chậu quần áo ven bờ sông ngày nắng
quê mình nghèo lặng thẳm như thể luống khoai vạt sắn
chuông nhà thờ dài như thể niềm mơ*

*em sẽ không viết nổi một câu thơ
nếu bóng chị bóng quê không hắt xuống đời em năm tháng*

(Trích “khát vọng mùa”, nhà xuất bản Hội Nhà văn, trang 19)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Chỉ ra dấu hiệu để xác định thể thơ của đoạn trích.

Câu 2. Xác định những hình ảnh được sử dụng để so sánh với “chị” trong đoạn trích.

Câu 3. Trình bày hiệu quả của việc sử dụng cách ví von “chị ...như thể...” trong đoạn trích.

Câu 4. Nêu sự vận động cảm xúc của nhân vật trữ tình em trong đoạn trích.

Câu 5. Từ tâm trạng của nhân vật trữ tình em ở hai câu thơ cuối, anh/chị hãy bày tỏ suy nghĩ về hình bóng quê nhà trong tâm hồn mỗi người (trình bày khoảng 5-7 dòng).

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích hình ảnh chị qua cảm nhận

của nhân vật trữ tình em trong đoạn trích ở phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm)

Hiện nay, nhiều người trẻ cho rằng: Đến các thành phố lớn, người trẻ mới có cơ hội lập thân lập nghiệp.

Từ góc nhìn của người trẻ, anh/chị hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ về vấn đề trên.

===== **Hết** =====

ĐÁP ÁN, HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I	ĐỌC HIỂU		4,0
	1	- Dấu hiệu để xác định thể thơ của đoạn trích: Số chữ trong các dòng thơ không đồng nhất/không bằng nhau; nhan đề, chữ đầu dòng thơ không viết hoa là cơ sở để xác định thể thơ Tự do.	1,0
	2	- Những hình ảnh được sử dụng để so sánh với chị: <i>bát nước mưa;</i> <i>hoa cau;</i> <i>ngọn rau cọng cỏ;</i> <i>đất trong vườn;</i> <i>chái bếp cây rom;</i> <i>hoa khế'</i>	1,0
	3	Trình bày hiệu quả của việc sử dụng cách ví von “chị ...như thể...” trong đoạn trích. - Tăng sức diễn đạt giàu hình ảnh, gợi cảm xúc; - Nhấn mạnh ấn tượng cảm xúc về người chị hiền lành, dịu dàng, giàu đức hi sinh, nhân từ,...	0,5
	4	Sự vận động cảm xúc của nhân vật trữ tình em: - Hình ảnh chị in đậm trong tâm hồn, trong kí ức của em. - Hình bóng quê hương và hình ảnh chị luôn theo em đi xa. - Tìm thấy cảm hứng sáng tác vì bóng chị bóng quê hiện hữu trong em theo năm tháng.	1,0
	5	Từ tâm trạng của nhân vật trữ tình em ở hai câu thơ cuối, anh/chị hãy bày tỏ suy nghĩ về hình bóng quê nhà trong tâm hồn mỗi người (trình bày khoảng 5-7 dòng). Có thể theo hướng: nơi con người được chở che, yêu thương; nơi được sống là chính mình; nơi có người thân, tình thân gia đình;...	0,5
II	VIẾT		6,0
	1	Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích hình ảnh chị qua cảm nhận của nhân vật trữ tình em trong đoạn trích ở phần Đọc hiểu.	2,0
		<i>a. Xác định được yêu cầu về hình thức và dung lượng đoạn văn</i> - Đảm bảo yêu cầu về hình thức và dung lượng (200 chữ) của đoạn văn. - Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo lối diễn dịch, quy nạp, tổng phân hợp, song hành, móc xích...	0,25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> hình ảnh chị qua cảm nhận của nhân vật trữ tình em.	0,25

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
		<i>c. Viết đoạn văn đảm bảo các yêu cầu:</i> - Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ lí lẽ và dẫn chứng trên cơ sở đảm bảo những nội dung sau: + Hình ảnh chị được khắc họa là một người chị <i>hiền lành, dịu dàng, giàu đức hi sinh, nhân từ, hồn nhiên, đầy mộng mơ...</i> + Hình ảnh chị được so sánh ví von cụ thể, chân thực, sinh động và gợi cảm mến, gợi nhớ thương qua điệp khúc “<i>như thể</i>” kết hợp với hệ thống hình ảnh quen thuộc, bình dị của quê nhà: <i>bát nước mưa em hứng đầu mùa</i> <i>điều rơi của hoa cau trước ngõ</i> <i>sự lớn lên của ngọn rau cọng cỏ</i> <i>đất trong vườn</i> <i>chái bếp cây rom</i> <i>hoa khế rắc tím sân nhà nhỏ</i> + Hình ảnh chị được tái hiện thật thân thương, thật gắn bó qua “<i>hương quê, dáng quê, dáng chị</i>”. + Hình ảnh chị đã trở thành cảm hứng sáng tác của em: “<i>bóng chị bóng quê hắt xuống đời em năm tháng</i>”. + Nhận xét về hình ảnh của chị qua cảm nhận của nhân vật trữ tình em.	1,0
		<i>d. Diễn đạt</i> - Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng việt, liên kết câu trong đoạn văn.	0,25
		<i>e. Sáng tạo</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2		Hiện nay, nhiều người trẻ cho rằng: Đến các thành phố lớn, người trẻ mới có cơ hội lập thân lập nghiệp. Từ góc nhìn của người trẻ, anh/chị hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ về vấn đề trên.	4,0
		<i>a. Xác định được yêu cầu về hình thức và dung lượng bài văn</i> - Đảm bảo yêu cầu về hình thức và dung lượng (600 chữ) của bài văn.	0,25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Thái độ của người trẻ đối với vấn đề: Hiện nay, nhiều người trẻ cho rằng: Đến các thành phố lớn, người trẻ mới có cơ hội lập thân lập nghiệp.</i>	0,5
		<i>c. Viết bài văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu:</i> - Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; trình bày được hệ thống ý phù hợp theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận. Có thể triển khai theo hướng sau: 1. Mở bài: Giới thiệu vấn đề nghị luận. 2. Thân bài:	2,5

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
		- Giải thích: Đến các thành phố lớn, người trẻ mới có cơ hội lập thân lập nghiệp. Bởi ở các thành phố lớn cơ hội về việc làm dễ dàng, thuận lợi cho người trẻ. - Bàn luận: + Hiện nay, nhiều người trẻ cho rằng: Đến các thành phố lớn, người trẻ mới có cơ hội lập thân lập nghiệp. Điều này đang phản ánh thực trạng người trẻ từ các vùng nông thôn, ngoại tỉnh đang đổ xô về thành phố để tìm kiếm cơ hội việc làm. Họ hi vọng có thể lập thân, lập nghiệp ở các thành phố lớn. + Ở các thành phố lớn như TP HCM, TP Hà Nội,... sự đa dạng về ngành nghề, về vị trí việc làm và cơ hội có việc làm là rất lớn. + Người trẻ vốn nhanh nhạy nắm bắt nhu cầu của các thị trường lao động nên nhiều bạn trẻ đã chọn rời khỏi quê hương để đi xa, đến những trung tâm kinh tế chính trị lớn để làm việc. Cũng đã có những người trẻ lập thân lập nghiệp thành công như (dẫn chứng phù hợp, tiêu biểu). - Mở rộng vấn đề: trao đổi với quan điểm trái chiều hoặc ý kiến khác. 3. Kết bài - Khái quát vấn đề nghị luận. * Lưu ý: Thí sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng của mình nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.	
		d. Diễn đạt - Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong bài văn.	0,25
		e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
Tổng điểm			10